

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપ્પીકેશન નં. ૭૦૬૨/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડૉ. એ.પી. ઠાકર

સહી/-

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

રાજેન્દ્રભાઈ જગજીવનભાઈ ચાવડા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય ૩

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી શ્રી કમલેશ બી. મહેતા

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફથી એ.પી.પી. સુશ્રી મોક્ષા ઠક્કર

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડૉ. એ.પી. ઠાકર

તારીખ : ૨૧/૦૬/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

૧. નિયમ (૩૯). વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી ઠક્કર સામાવાળા વતી નિયમ (૩૯) ની નોટિસની બજવણી સ્વીકારે છે. અરજદાર પોતાના પુત્ર વિશાલ, કે જે વાપી જી.આઈ.ડી.સી. ખાતેના કારખાનામાં કેમિકલ એન્જિનિયર તરીકે કામ કરતા હતા, તેમના મૃત્યુના સંદર્ભમાં તપાસ સી.આઈ.ડી. (ફાઈમ) અથવા સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ

ઈન્વેસ્ટિગેશન (સી.બી.આઈ.) ને સોંપવાની માંગણી સાથે આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપસ્થિત થયા છે.

૨. હાલના અરજદાર-મૂળ ફરિયાદીને બે પુત્રો છે. મૃતક વિશાલ મોટા પુત્ર હતા. તેઓ વાપી ખાતે એકલા રહેતા હતા અને એમોલી ઓર્ગેનિક પ્રાઇવેટ લિમિટેડમાં સંશોધન અને વિકાસ વિભાગમાં કેમિકલ એન્જિનિયર તરીકે નોકરી કરતા હતા. આ બનાવ વહેલી સવારે તારીખ ૨૫.૮.૨૦૧૫ ના રોજ બન્યો હતો. કંપનીના મેનેજર શ્રી મુન્નીલાલ શાહે સવારે આશરે ૮.૩૦ વાગ્યે ફરિયાદીને ફોન કર્યો હતો કે તેમના પુત્ર વિશાલનું અવસાન થયું છે. ફરિયાદી અને તેમના પરિવારના અન્ય સભ્યો વાપી પહોંચ્યા ત્યાં સુધીમાં વિશાલનું પોસ્ટમોર્ટમ કરી લેવામાં આવ્યું હતું અને શબને એમ્બ્યુલન્સમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું. તેઓ ફરિયાદ નોંધાવવા માંગતા હોવાથી મુન્નીલાલ શાહે પોલીસને બોલાવી હતી, જેમણે તેમને જણાવ્યું હતું કે બધું બરાબર છે અને શબને મલાડ, મુંબઈ ખાતે ખસેડવાની જરૂર છે જ્યાં મૃતક રહેતા હતા. શબને સાચવવાનું હોવાથી, ફરિયાદીએ મૃતકના શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ જોઈ હતી અને તેમના માથાના પાછળના ભાગમાંથી પુષ્કળ લોહી વહી રહ્યું હતું, તેથી તેઓએ શબના ફોટોગ્રાફ્સ લીધા હતા અને પોલીસને બોલાવી હતી. તારીખ ૨૭.૮.૨૦૧૫ ના રોજ જે.જે. હોસ્પિટલ, ભાયખલા દ્વારા મૃતકનું પોસ્ટમોર્ટમ કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં તેમના શરીર પર ૧૭ ઈજાઓ જોવા મળી હતી અને સમગ્ર શરીરનો ૫૬% ભાગ દાઝી ગયેલ હોવાનું જણાયું હતું. ત્યારબાદ ફરિયાદી વાપી ખાતે તેમના પુત્રના કારખાને ગયા હતા, જો કે દરેક મુલાકાત

વખતે ફરિયાદીને બનાવનું અલગ-અલગ સ્થળ બતાવવામાં આવ્યું હતું. પોલીસે કંપનીના માલિકની મિલીભગતથી એવા ખોટા કાગળો તૈયાર કર્યા હતા કે ફરિયાદીના પુત્રનું મૃત્યુ હાર્ટ એટેકના કારણે થયું હતું. આવા આક્ષેપો સાથે તારીખ ૨૮.૩.૨૦૧૬ ના રોજ જી.આઈ.ડી.સી. વાપી પોલીસ સ્ટેશન ખાતે ફરિયાદ આપવામાં આવી હતી. મૃતકના પિતા એવા અરજદારની એવી ફરિયાદ છે કે જે રીતે થવી જોઈએ તે રીતે તપાસ કરવામાં આવી રહી નથી. તેમની એવી પણ ફરિયાદ છે કે પોસ્ટમોર્ટમ પછી, અન્ય કાગળો તપાસ્યા વિના પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ અને ફોરેન્સિક રિપોર્ટને આંધળેબહેરે અનુસરવામાં આવ્યા હતા. તેમનું એવું પણ કહેવું છે કે કેટલાક રેકૉર્ડ સાચું ચિત્ર રજૂ કરતા નથી તેથી એજન્સી બદલવાની જરૂર છે.

૩. જ્યારે આ પિટિશન તારીખ ૩૦.૯.૨૦૧૬ ના રોજ આ કોર્ટ સમક્ષ સુનાવણી માટે પ્રથમ વખત આવી ત્યારે આ કોર્ટે નીચે મુજબ અવલોકન કરીને તેનો નિકાલ કર્યો હતો:-

“૩. વિદ્વાન અધિક લોક ફરિયાદી દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ રજૂઆતો કરવામાં આવી છે. નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, કામરેજ દ્વારા તપાસ હાથ ધરવામાં આવી છે. જો કે, તેઓ ઉપસ્થિત નથી. ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૪એ અને ૨૦૧ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે વાપી પોલીસ સ્ટેશનમાં પ્રથમ સી.આર. નં. ૫૫/૨૦૧૬ તરીકે ફરિયાદ નોંધાયેલ છે. જો કે નાયબ પોલીસ અધિક્ષક ઉપસ્થિત નથી, તેમ છતાં જવાબદાર

અધિકારી કોર્ટમાં ઉપસ્થિત રહે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે અને ઉપસ્થિત અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર, મૃત્યુનું કારણ દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજા દર્શાવવામાં આવેલ હોવાથી અને આ અકુદરતી મૃત્યુ હોવાથી, તે કેવી રીતે બન્યું તેની ચકાસણી કરવામાં આવી રહી છે. તેઓ જ્યાં કેમિકલ એન્જિનિયર તરીકે નોકરી કરતા હતા તે કંપનીમાં રસાયણોના ઉત્પાદન સમયે આ બનાવ બનવાની બાબત તેમજ મૃત્યુની અન્ય શક્યતાઓની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. તેઓ વાપી ખાતે ભાડાના મકાનમાં રહેતા હોવાથી, તે પાસાની પણ તપાસ ચાલી રહી છે. ફેક્ટરી બહારના સીસીટીવી ફૂટેજ અને અન્ય મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા એકત્ર કરવામાં આવી રહ્યા છે.

જ. તપાસ એજન્સી દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી વિગતોના સંદર્ભમાં સંબંધિત અધિકારીએ આખરી નિષ્કર્ષ પર આવવાનું રહે છે અને આ કોર્ટને આ તબક્કે હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી. અધિકારીને અવિરત અને અબાધિત રીતે તપાસ ચાલુ રાખવા દેવામાં આવે જે વહેલામાં વહેલી તકે, પરંતુ આઠ અઠવાડિયાથી વધુ નહીં તેટલા સમયમાં પૂર્ણ કરવામાં આવશે. આખરી અહેવાલ અંગેની જાણ ફરિયાદીને કરવામાં આવશે અને તે પૂર્ણ થયે તેની નકલ પણ તેમને પૂરી પાડવામાં આવશે. તપાસ કરનાર અમલદાર કાયદા અનુસાર આગળની તપાસ કરવા માટે

હકદાર રહેશે. એકવાર અરજદારને આખરી અહેવાલ મળી જાય પછી, જો તેઓ યોગ્ય માને તો આગળની કાર્યવાહી માટે વિનંતી કરવા હકદાર રહેશે.

પ. ઉપરોક્ત સાથે, આ પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. આ કોર્ટે ગુણદોષ પર કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો નથી.”

જ. ત્યારબાદ, અરજદારે આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૩૦.૯.૨૦૧૬ ના હુકમથી આપવામાં આવેલી સૂચનાઓ મુજબ વાપી પોલીસ સ્ટેશનના તપાસ કરનાર અમલદાર દ્વારા કોઈ તપાસ કરવામાં આવી ન હોવાના કારણોસર મુખ્ય સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપ્લિકેશનને પુનઃજીવિત કરવાની અરજ સાથે ક્રિમિનલ પરચૂરણ અપ્લિકેશન નં. ૪૨૧૩/૨૦૧૭ દાખલ કરીને આ કોર્ટનો આશરો લીધો હતો. ઉપરોક્ત ક્રિમિનલ પરચૂરણ અપ્લિકેશન નં. ૪૨૧૩/૨૦૧૭ નો આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૩૦.૩.૨૦૧૭ ના હુકમથી નીચે મુજબ અવલોકન કરીને નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો:-

“પ. આ કોર્ટે રાજ્યને નોટિસ જારી કરી હતી અને વિદ્વાન મદદનીશ લોક ફરિયાદીએ વિગતો મેળવવાની ખાતરી આપી હતી, તપાસ કરનાર અમલદાર દ્વારા જવાબનું સોગંદનામું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે જેમાં મૃતકની સ્થિતિ અંગે સંબંધિત અધિકારીનું એવું કહેવું છે કે જ્યારે બે અલગ-અલગ હોસ્પિટલોમાં લઈ જવામાં આવ્યા ત્યારે જીવનદીપ સર્જિકલ હોસ્પિટલ ખાતે સિનિયર ડૉક્ટર ઉપલબ્ધ નહોતા અને મૃતક તે તબક્કે જીવિત હતા. તેમને સારવાર માટે અન્ય હોસ્પિટલ એટલે કે હરિયા એલ.જી. રોટરી

હોસ્પિટલ ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. આ બંને હોસ્પિટલોએ તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૧૫ ના સીસીટીવી ફૂટેજ પૂરા પાડવામાં પોતાની અસમર્થતા દર્શાવી છે, કારણ કે સીસીટીવીનું મહત્તમ બેકઅપ ૮ થી ૧૦ દિવસનું જ ઉપલબ્ધ હોય છે.

૫.૧ મૃતકના શરીર પર જોવા મળેલ દાઝ્યાની ઈજા અને ડૉક્ટરના કથન અંગે તેઓ આ મુજબ જણાવે છે:

“૭. દસ્તાવેજ પુરાવાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, આ સાથે જોડેલ અને એનેક્સર-આરટી તરીકે દર્શાવેલ એકત્રિત દસ્તાવેજોની યાદી છે. તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૧૬ નું ડૉક્ટર બિરેન્દ્ર ગેરાઈનું નિવેદન નોંધપાત્ર છે. તેમના નિવેદન મુજબ, દાઝ્યાની ઈજાઓ શરીરમાંથી પ્રવાહી નીકળી જવાના કારણે, જે ફોક્સાઓ થયા હોઈ શકે તેના કારણે શક્ય હોવાનું જણાવાયું છે. ડિક્લોફેનેક પાઉડર (જે કપડાં પર તેમજ મૃતકના શરીર પર હાજર જોવા મળ્યો હતો) અને વાપી ખાતે પોસ્ટમોર્ટમ કરવામાં આવ્યા પછી શબ લઈ જવા માટે ઉપયોગમાં લેવાયેલ પ્લાસ્ટિક કે જે પ્લાસ્ટિકમાં વીંટાળેલી હાલતમાં મૃતકના સંબંધી દ્વારા લઈ જવામાં આવ્યું હતું તેની સંભવિત પ્રતિક્રિયાના કારણે. એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે એફ.એસ.એલ. ના અહેવાલમાં પણ એસિડની હાજરી મળી નથી. એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે કોઈપણ વ્યક્તિના શરીર પર ૫૬% જેટલી સપાટી પરની દાઝ્યાની ઈજાઓ માત્ર બે કલાકમાં મૃત્યુ તરફ દોરી ન જાય અને ખાસ

કરીને એવો અભિપ્રાય આપવામાં આવ્યો છે કે મૃતકનું મૃત્યુ દાઝ્યાની ઈજાઓના કારણે થયું નથી. સંભવિત હાર્ટ એટેક અને મૃત્યુ અંગે સદર ડૉક્ટર દ્વારા વાપી ખાતે પોસ્ટમોર્ટમ દરમિયાન નાકમાંથી સફેદ પ્રવાહી નીકળવા અને મૃતકના હૃદયમાં લોહી જાડું થઈ જવાના તારણ પરથી પણ તારણ કાઢવામાં આવ્યું છે.

૮. ફરિયાદીને આખરી અહેવાલની નકલ આપવાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે ડૉક્ટર બિરેન્દ્ર ગેરાઈના અભિપ્રાયને કારણે, મુંબઈના પોસ્ટમોર્ટમ અને એફ.એસ.એલ. અહેવાલ સંબંધિત દસ્તાવેજો જોયા પછી, મુંબઈ ખાતે સંબંધિતો પાસેથી કેટલીક સ્પષ્ટતા માંગવામાં આવી છે. આ સાથે જોડેલ અને એનેક્સર-આર૯ તરીકે દર્શાવેલ આવા પત્રવ્યવહારની નકલ છે. પ્રત્યુત્તરની રાહ જોવાઈ રહી છે. આ પ્રાપ્ત થાય તે સમય દરમિયાન, એવું યોગ્ય માનવામાં આવ્યું હતું કે અહેવાલ અપૂર્ણ રહેશે અને તેથી ફરિયાદીને અહેવાલની નકલ આપવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. હકીકતો પૂર્ણ કરવા માટે એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે તારીખ ૦૭.૧૧.૨૦૧૬ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા ફરિયાદીને તપાસ અંગેની વિગતો જણાવવામાં આવી છે. આની એક નકલ ફરિયાદીને આર.પી.એ.ડી. દ્વારા મોકલવામાં આવી હતી અને પહોંચ સ્લિપ પણ આ સાથે જોડેલ છે અને એનેક્સર-આર૧૦ તરીકે દર્શાવેલ છે. આના પર ખુદ ફરિયાદી શ્રી આર.જે. ચાવડાની સહી છે.”

૫.૨ તેમનું એવું કહેવું છે કે કોર્ટની સૂચનાનું સંપૂર્ણ પાલન કરીને સત્ય સુધી પહોંચવા માટે તપાસ એજન્સી દ્વારા તમામ શક્ય પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા છે.

૬. આ તબક્કે તારીખ ૧૪.૦૩.૨૦૧૭ ના અહેવાલનો સંદર્ભ લેવો પણ જરૂરી છે જેમાં આ અહેવાલના તારણમાં એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે સમગ્ર તપાસ નિયત સમયગાળામાં પૂર્ણ થઈ ગઈ છે, જો કે, જે.જે. હોસ્પિટલ મુંબઈના ડૉક્ટરના અભિપ્રાયની રાહ જોવાઈ રહી છે.

૭. આ કોર્ટ નોંધે છે કે અરજદાર-પિટિશનર વતી સોગંદનામું રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવ્યું છે જે નારાજગી, અસંતોષ દર્શાવે છે અને તપાસની વિગતોની સત્યતા સામે ગંભીર પ્રશ્નો ઉઠાવે છે, તપાસની રીત અને પદ્ધતિ પણ સંપૂર્ણ ગંભીરતા સાથે શંકાના દાયરામાં છે. તપાસ પક્ષપાતહીન નથી કે આવી ગંભીર પરિસ્થિતિઓમાં જે જરૂરી છે તેવી નથી તેવું જણાવવા માટે ઘણી ત્રુટિઓ અને વિસંગતતાઓ દર્શાવવામાં આવી છે.

૮. આ કોર્ટે અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી મહેતાને સાંભળ્યા છે જેમણે એવી રજૂઆત કરી છે કે આ પિટિશનમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી વિવિધ વિગતો મુખ્ય સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપ્લિકેશનને પુનઃજીવિત કરવાની આવશ્યકતા ઊભી કરે છે, જ્યાં ફરિયાદી દ્વારા તપાસ સી.બી.આઈ. અથવા સી.આઈ.ડી. કાઈમને સોંપવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી. તેમણે એવી રજૂઆત કરી છે કે બે વાર કરવામાં આવેલા

પોસ્ટમોર્ટમમાં દાઝ્યાની ઈજાઓની ટકાવારીમાં આટલો મોટો તફાવત હોય તે તદ્દન અસંભવિત છે. તેમના મતે પ્લાસ્ટિક દ્વારા શરીરને વીંટાળવાથી દાઝ્યાની ઈજાઓમાં વધારો થતો નથી. તેમણે એવી રજૂઆત કરી હતી કે આ એવા કેસો પૈકીનો એક કેસ છે જ્યાં કોર્ટે અગાઉની પિટિશન પુનઃજીવિત કરવાની જરૂર છે.

૯. વિદ્વાન અધિક લોક ફરિયાદી શ્રી કે.એલ. પંડ્યાએ એવી રજૂઆત કરી છે કે આ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલ નિર્દેશ મુજબ તપાસ લગભગ પૂર્ણ થઈ ગઈ છે અને સત્ય સુધી પહોંચવા માટે તમામ પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા છે. ફરિયાદી માટે કોઈપણ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું ખૂબ વહેલું છે અને તેઓ સર જે.જે. ગ્રુપ ઓફ હોસ્પિટલ્સ, મુંબઈ કે જેમણે પોસ્ટમોર્ટમ કર્યું હતું તેના ડૉક્ટરના અહેવાલની રાહ જોઈ રહ્યા છે.

૧૦. બંને પક્ષોને સાંભળ્યા પછી અને જેની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે તે બનાવની વિવિધ હકીકતો ધ્યાને લીધા પછી, આ કોર્ટ નોંધે છે કે તારીખ ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૬ ના રોજ આ બાબતનો નિકાલ કરતી વખતે તપાસ એજન્સીને આપવામાં આવેલ સમયગાળો ૮ (આઠ) અઠવાડિયાનો હતો. તે પણ રેકૉર્ડની બાબત છે કે તપાસ કરનાર અમલદારને અવિરતપણે તપાસ ચાલુ રાખવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને આખરી અહેવાલ ફરિયાદીને જણાવવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. અહેવાલ પ્રાપ્ત થયા પછી તેમને આગળની તપાસ માટે માંગણી

કરવા અથવા કાયદા અનુસાર જરૂરી માર્ગ અપનાવવા માટેના તમામ અધિકારો આપવામાં આવ્યા છે, જેમાં પુનઃતપાસની માંગ કરતી પિટિશનનો પણ સમાવેશ થઈ શકે છે.

૧૧. તે અધિકારો પહેલેથી જ અનામત રાખવામાં આવ્યા હોવાથી અને સર જે.જે. ગ્રુપ ઓફ હોસ્પિટલ્સ, મુંબઈના ડૉક્ટર તરફથી અહેવાલના સંદર્ભમાં તપાસ કરનાર અમલદાર દ્વારા હજુ સુધી આખરી અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હોવાથી, તેમને આજથી એક અઠવાડિયાના સમયગાળામાં આવો અહેવાલ મેળવવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. અગાઉ નિર્દેશ આપ્યા મુજબ આખરી અહેવાલની નકલ ફરિયાદી-હાલના અરજદારને પૂરી પાડવામાં આવશે જેઓ ત્યારબાદ તેમને ઉપલબ્ધ કાનૂની માર્ગ અપનાવવા માટે મુક્ત રહેશે. આખરી અહેવાલ તૈયાર કરવામાં આવે અને તેની એક નકલ ફરિયાદીને પણ પૂરી પાડવામાં આવે જેથી તેઓ જરૂરી કાનૂની માર્ગ અપનાવી શકે. આ હુકમની એક નકલ વિદ્વાન અધિક લોક ફરિયાદીને પણ આપવામાં આવશે જેથી તેઓ તેમના સ્તરે તાત્કાલિક પગલાં લેવા માટે તપાસ કરનાર અમલદાર અને તેમના ઉચ્ચ અધિકારી બંનેને જાણ કરી શકે. ભવિષ્યમાં જો ફરિયાદી આખરી અહેવાલને પડકારવાનું પસંદ કરે, તો એવી સ્પષ્ટતા કરવામાં આવે છે કે આ કોર્ટે આ બાબતના ગુણદોષમાં પ્રવેશ કર્યો નથી અને સંબંધિત તબક્કે અસ્તિત્વમાં રહેલી પરિસ્થિતિઓના સંદર્ભમાં સી.આઈ.ડી. કાઈમ અથવા સી.બી.આઈ.

ને સોંપવાની અરજ મંજૂર કરવાની વિનંતી રજૂ કરવાની પણ મંજૂરી આપવામાં આવશે.

તેથી, તે બાબતનો નિકાલ અરજદાર માટે કાયદા હેઠળ ઉપલબ્ધ ઉપાયો મેળવવામાં આડે આવશે નહીં.

પરચૂરણ સિવિલ અપિલકેશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.”

૫. ત્યારબાદ, અરજદારે મુખ્ય સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપિલકેશન પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે ક્રિમિનલ પરચૂરણ અપિલકેશન નં. ૧૪૮૮૮/૨૦૧૭ દાખલ કરીને આ કોર્ટનો આશરો લીધો હતો, જેને આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૬.૧૧.૨૦૧૭ ના દુકમથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૬. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરે છે કે વાપી સિવિલ હોસ્પિટલના ડૉક્ટરોને મૃતકના શરીર પર કોઈ ઈજા જણાઈ ન હતી અને તેમના મતે મૃત્યુ કાર્ડિયો રેસ્પિરેટરી એરેસ્ટ (હૃદય અને શ્વસનતંત્ર બંધ પડી જવું) ના કારણે થયું હતું, જ્યારે જે.જે. ગ્રુપ ઓફ હોસ્પિટલ, મુંબઈના ત્રણ ડૉક્ટરોની પેનલે શબપરીક્ષણ અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં તેઓને મૃતકના શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજાઓના પુરાવા મળ્યા હતા અને એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે કેમિકલ એનાલિસિસ, હિસ્ટોપેથોલોજી, ન્યુરોપેથોલોજી અને અન્ય જરૂરી તપાસ અહેવાલો ન આવે ત્યાં સુધી આખરી અભિપ્રાય બાકી રાખવામાં આવશે. ત્યારબાદ તે જ ડૉક્ટરોની પેનલ દ્વારા તારીખ ૨૦મી જૂન,

૨૦૧૬ ના રોજ મૃત્યુનું આખરી કારણ આપવામાં આવ્યું હતું, જેમાં મૃત્યુનું કારણ નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું: “શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજાઓ (અકુદરતી)”. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ખાસ કરીને શરીરના દરેક ભાગનો ઉલ્લેખ કરતાં ઘા પણ સદર પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટનો ભાગ છે જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે તમામ ઈજાઓ મૃત્યુ પહેલાંની (એન્ટીમોર્ટમ) પ્રકારની છે. કલમ નં. ૧૭ માં ઈજા નં. ૧ થી ૧૭ એ મૃત્યુ પહેલાંની ઈજાઓ છે, જ્યારે ભાગ-૨ તરીકે, ઈજા નં. ૧ અને ૨ એ મરણોત્તર (પોસ્ટમોર્ટમ) ઈજાઓ છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ દરમિયાન, નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, વાપીએ “એ” સમરી રિપોર્ટ દાખલ કર્યો હતો, જેનો અર્થ એ થાય છે કે કેસ સાચો પરંતુ વણશોધાયેલ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યો છે અને તપાસ એજન્સી પાસે ગુનેગાર વિશે કોઈ કડી નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે જે.જે. હોસ્પિટલના પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ અને તેમાં દર્શાવેલ ઈજાઓને ધ્યાને લેતાં, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે મૃતકનું અકુદરતી મૃત્યુ થયું છે. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપલબ્ધ દલીલો અને કાગળો મુજબ, એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે તપાસ એજન્સી પણ આરોપી વ્યક્તિઓને બચાવવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે અને તે મુજબ પોલીસ દ્વારા અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે વાપી સિવિલ હોસ્પિટલના ડૉક્ટરોના જણાવ્યા અનુસાર પણ તેઓને મૃતકના શરીર પર કોઈ ઈજા જણાઈ ન હતી અને તેમના મતે મૃત્યુ કાર્ડિયો રેસ્પિરેટરી એરેસ્ટના કારણે થયું હતું. તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ એક યોગ્ય કેસ છે જેમાં તપાસ અન્ય કોઈ એજન્સીને સોંપતો યોગ્ય હુકમ કરી શકાય.

૭. સુનાવણી દરમિયાન, વિદ્વાન એ.પી.પી. દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તપાસ એજન્સી તરફથી તમામ સંબંધિત પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા છે અને તેમના તરફથી કરવામાં આવેલા તમામ પ્રયાસોનું કોઈ પરિણામ આવ્યું નથી અને તેથી સંબંધિત કોર્ટ સમક્ષ “એ” સમરી રજૂ કરવામાં આવી છે જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે સાચા ગુનેગારને શોધવા માટે તપાસ કરનાર અમલદાર તરફથી પ્રયાસો ચાલુ છે. ઉપસ્થિત તપાસ કરનાર અમલદારનું પ્રતિનિધિત્વ વિદ્વાન અધિક લોક ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવી રહ્યું છે, જેમણે આ કોર્ટને વિનંતી કરી છે કે તમામ પ્રયાસોના પરિણામે સંબંધિત કોર્ટ સમક્ષ “એ” સમરીનો અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને આ કોર્ટે તપાસ સી.આઈ.ડી. અથવા સી.બી.આઈ. ને સોંપવાની અરજ મંજૂર કરવી જોઈએ નહીં. વધુમાં એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે સક્ષમ કોર્ટ પાસે આવી સમરી સ્વીકારવી કે નહીં તે નક્કી કરવાની હકુમત છે. તેની પાસે કોઈ ચોક્કસ એજન્સી દ્વારા તપાસ કરવાનો નિર્દેશ આપવાની સત્તા પણ છે અને કોર્ટ સમક્ષ મૂકવામાં આવેલા તમામ અહેવાલોની તેના દ્વારા વિચારણા કરવામાં આવશે અને તેથી આ તબક્કે કોર્ટે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજ મંજૂર કરવી જોઈએ નહીં.

૮. પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા અને આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલા કાગળોનું અવલોકન કર્યું. ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપો મુજબ, એ સ્પષ્ટ છે કે ફરિયાદીના પુત્ર બી.ઈ. કેમિકલ એન્જિનિયરિંગ પૂર્ણ કર્યા પછી વાપી ખાતે જી.આઈ.ડી.સી. માં વ્યવસાય ધરાવતી એમોલી ઓર્ગેનિક પ્રાઇવેટ લિમિટેડ સાથે કામ કરતા હતા. તેઓ વાપી

ખાતે ભાડાના મકાનમાં રહેતા હતા. પ્રશ્નવાળો બનાવ તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૧૫ ના રોજ વહેલી સવારે બન્યો હતો અને કંપનીના મેનેજર મુન્નીલાલ શાહે સવારે આશરે ૮.૩૦ વાગ્યે ફરિયાદીને જાણ કરી હતી કે તેમના પુત્ર વિશાલનું અવસાન થયું છે. ફરિયાદી અને તેમના પરિવારના અન્ય સભ્યો વાપી પહોંચ્યા ત્યાં સુધીમાં વિશાલનું પોસ્ટમોર્ટમ કરી લેવામાં આવ્યું હતું અને શબને એમ્બ્યુલન્સમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું. તેઓ ફરિયાદ નોંધાવવા માંગતા હોવાથી મુન્નીલાલ શાહે પોલીસને બોલાવી હતી, જેમણે તેમને જણાવ્યું હતું કે બધું બરાબર છે અને શબને મલાડ, મુંબઈ ખાતે ખસેડવાની જરૂર છે જ્યાં મૃતક રહેતા હતા. શબને સાચવવાનું હોવાથી, ફરિયાદીએ મૃતકના શરીર પર દાઝ્યાની ઈજા જોઈ હતી અને તેમના માથાના પાછળના ભાગમાંથી પુષ્કળ લોહી વહી રહ્યું હતું, તેથી તેઓએ શબના ફોટોગ્રાફ્સ લીધા હતા અને પોલીસને બોલાવી હતી. તારીખ ૨૭.૮.૨૦૧૫ ના રોજ જે.જે. હોસ્પિટલ, ભાયખલા દ્વારા મૃતકનું પોસ્ટમોર્ટમ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં તેમના શરીર પર ૧૭ ઈજાઓ જોવા મળી હતી અને સમગ્ર શરીરનો ૫૬% ભાગ દાઝી ગયો હોવાનું જણાયું હતું. ત્યારબાદ, ફરિયાદી વાપી ખાતે તેમના પુત્રના કારખાને ગયા હતા, જો કે દરેક મુલાકાત વખતે ફરિયાદીને બનાવનું અલગ-અલગ સ્થળ બતાવવામાં આવ્યું હતું. પોલીસે કંપનીના માલિકની મિલીભગતથી એવા ખોટા કાગળો તૈયાર કર્યા હતા કે ફરિયાદીના પુત્રનું મૃત્યુ હાર્ટ એટેકના કારણે થયું હતું.

૯. એ પુનરાવર્તિત કરવું યોગ્ય છે કે વાપી સિવિલ હોસ્પિટલના ડૉક્ટરોને મૃતકના શરીર પર કોઈ ઈજા જણાઈ ન હતી અને તેમના મતે મૃત્યુ કાર્ડિયો રેસ્પિરેટરી એરેસ્ટના કારણે થયું હતું, જ્યારે જે.જે. ગ્રુપ ઓફ હોસ્પિટલ, મુંબઈના ત્રણ ડૉક્ટરોની પેનલે શબપરીક્ષણ અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં તેઓને મૃતકના શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજાઓના પુરાવા મળ્યા હતા અને એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે કેમિકલ એનાલિસિસ, હિસ્ટોપેથોલોજી, ન્યુરોપેથોલોજી અને અન્ય જરૂરી તપાસ અહેવાલો ન આવે ત્યાં સુધી આખરી અભિપ્રાય બાકી રાખવામાં આવશે. ત્યારબાદ તે જ ડૉક્ટરોની પેનલ દ્વારા તારીખ ૨૦મી જૂન, ૨૦૧૬ ના રોજ મૃત્યુનું આખરી કારણ આપવામાં આવ્યું હતું, જેમાં મૃત્યુનું કારણ નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું: “શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજાઓ (અકુદરતી)”.

૧૦. આ તબક્કે એ ઉદ્દેશ કરવો જરૂરી છે કે ખાસ કરીને શરીરના દરેક ભાગનો ઉદ્દેશ કરતાં ઘા પણ સદર પોસ્ટમોર્ટમ અહેવાલનો ભાગ છે જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે તમામ ઈજાઓ મૃત્યુ પહેલાંની (એન્ટીમોર્ટમ) પ્રકારની છે. કલમ નં. ૧૭ માં ઈજા નં. ૧ થી ૧૭ એ મૃત્યુ પહેલાંની ઈજાઓ છે, જ્યારે ભાગ-૨ ઈજા નં. ૧ અને ૨ એ મરણોત્તર ઈજાઓ છે.

મૃત્યુ પહેલાંની ઈજાઓનું વર્ણન કલમ નં. ૧૭ માં કરવામાં આવ્યું છે, જે પૈકીની કેટલીક નીચે મુજબ છે:

“(૧) મૃત્યુ પહેલાંની ઈજાઓ.

સપાટી પરથી ઊંડા સુધી દાઝ્યાની ઈજાઓ, ઘેરા લાલ-કથ્થઈ રંગની, અંદરની પરિમિતિ, કેટલીક જગ્યાએ છાંય સાથે ચામડી ઉખડેલી. વાળ બળેલા નથી. કોઈ ફોક્ષા નથી, કોઈ ગૂમડાં નથી, કોઈ પેપિલા નથી. દાઝેલા ભાગ નીચેના સ્નાયુઓ રંધાચેલા/બળેલા નથી, જે નીચે મુજબ છે:

૧. જમણી ભમર પર, આગળ અને બાજુએ ૩ સે.મી. x ૨ સે.મી. ની સાઈઝની.

૨. જમણી નીચેની ભમર પર ૫ સે.મી. x ૪ સે.મી. ની સાઈઝની જે જમણા મેક્સિલા તરફ લંબાય છે.

૩. નાકની જમણી બાજુ ૪ સે.મી. x ૨ સે.મી. ની સાઈઝની જે જમણા નસકોરાના મુખની બરાબર ઉપર આગળ અને બાજુએ છે.

૪. ઈજા નં. ૩ ની ૦.૫ સે.મી. ઉપર ૧ સે.મી. x ૧ સે.મી. ની સાઈઝની.

૫. ચહેરાની જમણી બાજુએ, જમણા મેક્સિલરીથી ૨ સે.મી. બાજુએ. ૨.૫ સે.મી. x ૦.૫ સે.મી. ની સાઈઝનું બહાર નીકળેલું ત્રાંસી રેખીય દિશામાં.

૬. દાઢીની ઉપર ૦.૫ સે.મી. મધ્યરેખાથી જમણી બાજુએ જમણા મેક્સિલરી ભાગ સુધી લંબાયેલ અને ત્રાંસી બાજુની દિશામાં ૬ સે.મી. + ૩ સે.મી. ની સાઈઝની વિશિષ્ટ અનિયમિત નીચેની કિનારીઓ સાથે.

૭. જમણા કાનના સમગ્ર ભાગ પર બહારથી ૨ સે.મી. x ૧.૫ સે.મી. ની સાઈઝની.

૮. ગળાના પાયા પર સ્ટર્નલ નોચથી ઉપર ૫ સે.મી. x ૩ સે.મી. ની સાઈઝ સુધી લંબાયેલ.

૯. ઘડ પર, આગળના ભાગે પેટ પર જમણી બાજુએ ૫ સે.મી. લંબાઈની સાઈઝની, જે મિડકલેવિકલથી ૫ સે.મી. નીચેથી જમણા એન્ટેરિયર સુપીરિયર ઇલિયાક સ્પાઈન સુધી લંબાયેલ છે, ઘડ ખાતે મધ્યરેખાથી ૬ સે.મી. જમણી બાજુએથી પેટના નીચેના ભાગમાં મધ્યરેખાથી ૧૫ સે.મી. જમણી બાજુએ વધતી જાય છે. પેટના કેટલાક ભાગો બચી ગયેલ છે. દાઝ્યાની ઈજા ઘડની ડાબી બાજુ, પેટ તરફ આગળ અને બાજુએ ડાબી બાજુ ૫૪ સે.મી. લંબાઈની સાઈઝની લંબાય છે, જે ડાબી મિડકલેવિકલથી ૪ સે.મી. નીચેથી ડાબા એન્ટેરોસુપીરિયર ઇલિયાક સ્પાઈન સુધી લંબાય છે અને ડાબી બગલ તરફ તેમજ ડાબા હાથના ઉપરના બે તૃતીયાંશ ભાગ તરફ પાછળ-મધ્યમાં લંબાય છે, ડાબી પશ્ચાદવર્તી એક્ઝિલરી લાઈન પર સુફી સ્ટર્નલ ભાગ ખાતે મધ્યરેખાથી ૩૨ સે.મી. ડાબી બાજુએથી પેટના નીચેના ભાગમાં મધ્યરેખાથી ૩૪ સે.મી. ડાબી બાજુએ વધતી જાય છે. પેટના કેટલાક ભાગો બચી ગયેલ છે. ઉખડેલી ચામડી કેટલીક જગ્યાએ ઢીલી રીતે ચોટેલી છે.

૧૦. ધડની ડાબી બાજુએ દાઝ્યાની ઈજા ડાબા હાથના ઉપરના ૨/૩ ભાગ સુધી લંબાય છે, ડાબી બગલની નીચે ૧૨ સે.મી. x ૧૫ સે.મી. ની સાઈઝની પાછળ-મધ્યમાં. ડાબી બગલ ખાતે ઢીલી ચામડી ઉખડવાની છાંય. બગલના વાળ બળેલા નથી.

૧૧. ડાબા હાથના પાછળના મધ્ય ભાગ પર, ડાબી બગલના શિખરથી ૧૪ સે.મી. નીચે ૬ સે.મી. x ૫ સે.મી. ની સાઈઝની, ચામડી ઉખડેલી.

૧૨. ડાબા હાથના નીચેના ૧/૩ ભાગ પર જે ડાબા આગળના હાથના ઉપરના ૧/૩ ભાગ સુધી પાછળ-મધ્યમાં લંબાય છે તે ૧૪ સે.મી. x ૮ સે.મી. ની સાઈઝની. આ દાઝ્યામાં કેટલાક ભાગો બચી ગયેલ છે જ્યાં ચામડી ઉખડેલી છે.

૧૩. જમણા હાથના નીચેના ૨/૩ ભાગ પર જે જમણા કાંડાના ભાગ સુધી પાછળ-મધ્યમાં લંબાયેલ છે તે ૩૨ સે.મી. x ૮ સે.મી. ની સાઈઝની. આ દાઝ્યામાં કેટલાક ભાગો બચી ગયેલ છે. ચામડી ઉખડવાનું નોંધાયેલ છે. કેટલીક જગ્યાએ આછા લાલ-કથ્થઈ રંગના ડાઘ.

૧૪. જમણા હાથની આંગળીઓના ટેરવા પર અને કેટલીક જગ્યાએ હથેળી પર.

૧૫. પીઠ પર ૪૮ સે.મી. લંબાઈની, પીઠના નીચેના ભાગમાં ૧૫ સે.મી. લઘુત્તમ પહોળાઈ અને પીઠના ઉપરના ભાગમાં ૪૨ સે.મી. મહત્તમ

પહોળાઈની સાઈઝની, જે બંને બાજુએ ખભાના વિસ્તાર સહિત ગળાના પાયાથી લંબાય છે અને પીઠના નીચેના ભાગમાં ધીમે ધીમે સાંકડી થાય છે. દાઝ્યાની આસપાસ આછા લાલ-કથ્થઈ રંગના ડાઘ.

૧૬. નિતંબ પર ૪૫ સે.મી. પહોળાઈ x જમણા નિતંબ પર ૨૮ સે.મી. લંબાઈ અને ડાબા નિતંબ પર ૩૪ સે.મી. લંબાઈની સાઈઝની. કમરના સ્તરે સ્પષ્ટ સીમાંકન આડો બચી ગયેલો વિસ્તાર. બંને બાજુએ જાંઘના ઉપરના ૨/૩ ભાગ સુધી લંબાયેલા આછા લાલ-કથ્થઈ રંગના ડાઘ જેમાં કેટલીક જગ્યાએ ૪ સે.મી. x ૨ સે.મી. ની વિવિધ સાઈઝમાં દાઝ્યાના અનિયમિત વિસ્તારોનો સમાવેશ થાય છે. ડાબી બાજુના નિતંબ પર દાઝ્યાની ઈજા પાછળ અને બાજુએ ડાબા પગના નીચેના ૧/૩ ભાગ સુધી લંબાય છે જે ૮૨ સે.મી. લંબાઈ x ૧૦૦ સે.મી. પહોળાઈની સાઈઝની છે, જેમાં ડાબા પગ પર ડાબા નિતંબની બરાબર મધ્યમાં પગ સુધી બંને વિસ્તરણમાં ૨ સે.મી. x ૧ સે.મી. થી ૩ x ૨ સે.મી. ની સાઈઝમાં વિવિધ જગ્યાએ દાઝ્યાના અનિયમિત વિસ્તારો છે. જમણી જાંઘના ઉપરના ૧/૩ ભાગ પર આગળ-મધ્યમાં આછા લાલ-કથ્થઈ રંગના ડાઘ અને જમણી જાંઘના નીચેના ૧/૩ ભાગ પર આગળ-મધ્યમાં જમણા પગ સુધી લંબાયેલ, જેમાં જમણા એન્ટેરો સુપીરિયર ઈલિયાક સ્પાઈનથી ૧૧ સે.મી. નીચે આગળ અને બાજુએ ૪ સે.મી. x ૨ સે.મી. ની સાઈઝના દાઝ્યાનો

સમાવેશ થાય છે અને ડાબા નીચેના દાઝ્યા પર આગળ-મધ્યમાં આછા લાલ-કથ્થઈ રંગના ડાઘ.

૧૭. પગ પર પીઠના ભાગે બંને બાજુએ ૨ x ૧ સે.મી. થી ૨.૫ સે.મી. x ૧.૫ સે.મી. ની વિવિધ સાઈઝમાં અનિયમિત દાઝ્યાની ઈજાઓ, કેટલીક જગ્યાએ લાલ-કથ્થઈ ડાઘ સાથે ઢીલી ચામડી ઉખડેલી.

દાઝ્યાની	ટકાવારી	:	
માથું, ગળું, ચહેરો	:		૩%
હાથ (ઉપલા અંગ)	:		૮%
પગ (નીચલા અંગ)	:		૧૭%
છાતીનો આગળનો ભાગ અને પેટ	:		૧૫%
પીઠ	:		૧૩%
જનનાંગો	:		૦%

=====

કુલ : ૫૬%

- નોંધ : ૧) દાઝ્યાની નીચે લોહીનું કોઈ શોષણ/જમાવટ નથી. ૨) ઈજાઓને નકારી કાઢવા માટે શરીર પર ચીરો મૂકવામાં આવેલ. ૩) વાળ બળેલા નથી. ૪) દાઝ્યાની અનિયમિત પરિમિતિ.”

૧) સ્ટર્નલ નોચથી ૬ સે.મી. નીચેથી ડૂટી સુધી ૩૧ સે.મી. લંબાઈમાં ૨૬ તાંતણાના ટાંકા સાથે લંબાયેલ મરણોત્તર સર્જિકલ ચીરો મૂકેલ ટાંકા લીધેલ ઘા. ટાંકા ખોલતાં, ચીરો પોલાણ જેટલો ઊંડો હતો. પેશીઓમાં અયોગ્ય રીતે લોહીનું કોઈ શોષણ નહોતું, સ્ટર્નલ કોસ્ટલ કાર્ટિલેજ ખાતે કાપીને ખોલવામાં આવ્યું હતું અને તે યથાવત હતું.

૨) કપાળ પર આગળના ભાગે, ડાબા કપાળથી જમણા કપાળના ભાગ સુધી આડી દિશામાં લંબાયેલ મરણોત્તર સર્જિકલ ચીરેલ ઘા, ભમરથી ૧.૫ સે.મી. ઉપર ૧૪ સે.મી. લંબાઈનો પોલાણ જેટલો ઊંડો જે ૧૧ તાંતણાના ટાંકા સાથે યથાવત હતો. ટાંકા ખોલતાં, લોહીનું કોઈ શોષણ નહોતું. નીચેનું કપાળનું હાડકું ચીરાવાળી જગ્યાએ યથાવત સ્થિતિમાં થોડું કપાયેલું હતું. કપાળના હાડકાની કપાયેલી કિનારી પર લોહીનું કોઈ શોષણ નહોતું.”

૧૧. સિનિયર પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, ડિંડોશી પોલીસ સ્ટેશન, મુંબઈ દ્વારા નાયબ પોલીસ અધિક્ષક વાપી, ગુજરાત રાજ્યને સંબોધવામાં આવેલ તારીખ ૩૭ માર્ચ, ૨૦૧૬ ના પત્રવ્યવહારનો સંદર્ભ લેવો અપ્રસ્તુત નહીં ગણાય, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

“ખૂબ જ આદરપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે એક શ્રી વિશાલ રાજેન્દ્રભાઈ ચાવડાનું જી.આઈ.ડી.સી. પોલીસ સ્ટેશન, વાપીની હકુમતમાં

તારીખ ૨૫/૦૮/૨૦૧૫ ના રોજ મૃત્યુ થયું હતું અને તેમના મૃત્યુની નોંધ જી.આઈ.ડી.સી. પોલીસ સ્ટેશન, વાપી, ગુજરાત ખાતે એ.ડી.આર. નં. ૨૪/૧૫ થી કરવામાં આવી હતી. વિશાલ ચાવડાનું શબ મેળવ્યા પછી તેમના પિતા રાજેન્દ્રભાઈ ચાવડાને વાપી પોસ્ટમોર્ટમ સેન્ટર ખાતે કરવામાં આવેલા પોસ્ટમોર્ટમમાં કોઈ ગેરરીતિની શંકા ગઈ હતી અને તેથી રાજેન્દ્રભાઈ ચાવડાના નિવેદન અને ડિંડોશી પોલીસ સ્ટેશનના અહેવાલ પર તારીખ ૨૭/૦૮/૧૫ ના રોજ સર જે.જે. હોસ્પિટલ, ભાયખલા, મુંબઈ ખાતે બીજું પોસ્ટમોર્ટમ કરવામાં આવ્યું હતું.

ડિંડોશી પોલીસ સ્ટેશનને ગ્રાન્ટ મેડિકલ કોલેજ, મુંબઈના ફોરેન્સિક વિભાગ તરફથી એક પત્ર મળ્યો છે જે આપના યોગ્ય અવલોકન અર્થે આ સાથે સામેલ છે.

આપને નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે કે સામેલ પત્ર જી.આઈ.ડી.સી. પોલીસ સ્ટેશનને મોકલી આપશો અને સદર પત્રમાં દર્શાવેલા મુદ્દાઓ પર અહેવાલ મંગાવશો અને વધુમાં વિનંતી છે કે સદર સંપૂર્ણ અહેવાલ મુંબઈની ગ્રાન્ટ મેડિકલ કોલેજને સુપરત કરવાના હેતુથી ડિંડોશી પોલીસ સ્ટેશનને મોકલી આપશો.”

૧૨. ત્રણ ડૉક્ટરોની પેનલ મૃતક વિશાલના શબનું પોસ્ટમોર્ટમ કરે તે પહેલાં, વાપીના મેડિકલ ઓફિસરે પોસ્ટમોર્ટમ કર્યું હતું જેમને શરીરની ડાબી બાજુએ લાલ રંગની દાઝ્યાની ઈજાઓ જણાઈ હતી. આ ઈજાઓ મૃત્યુ પહેલાંની

(એન્ટીમોર્ટમ) પ્રકારની હતી. તેમ છતાં, તેમના મતે મૃત્યુ કાર્ડિયો રેસ્પિરેટરી એરેસ્ટનું પરિણામ હતું. આ તબક્કે, એસોસિયેટ પ્રોફેસર, ફોરેન્સિક મેડિસિન વિભાગ, ગ્રાન્ટ મેડિકલ કોલેજ, મુંબઈ દ્વારા નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, વાપી વિભાગ, વાપીને સંબોધવામાં આવેલ તારીખ ૨૪મી મે, ૨૦૧૭ ના પત્રવ્યવહારની નોંધ લેવી યોગ્ય રહેશે, જેમાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું છે કે મૃતકના શરીર પર અને મૃતકની વ્યક્તિ પર માથાની ઈજાઓ અને દાઝ્યાની ઈજાઓ હતી; અને તેમણે પોલીસ અધિક્ષક, વાપી વિભાગ, વાપી દ્વારા પૂછવામાં આવેલા દરેક પ્રશ્નનો જવાબ પણ આપ્યો છે.

૧૩. આવા પત્રવ્યવહારનો સમગ્ર તથા સંદર્ભ લેવો પ્રસ્તુત રહેશે:

“સાહેબ,

ઉપરોક્ત વિષયના સંદર્ભમાં અમે આપના પ્રશ્નો અંગે ક્રમશઃ નીચે મુજબ અભિપ્રાય આપીએ છીએ:

૧. મૃતક વિશાલ ચાવડાનું મૃત્યુ માથાની ઈજાઓના કારણે થયું હતું કે દાઝ્યાની ઈજાઓના કારણે? મહેરબાની કરીને તે અંગે આપનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય આપશો.

જવાબ: પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમ તપાસમાં માથાની ઈજા અને દાઝ્યાની ઈજાઓ જોવા મળી હતી. માથાની ઈજા તેમજ શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સ્વતંત્ર રીતે મૃત્યુ નીપજાવી શકે છે. આ કેસમાં અમારા મતે તે વ્યક્તિનું મૃત્યુ

માથાની ઈજા અને શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓની સંયુક્ત અસરના કારણે થયું હતું.

૨. જો મૃતક વિશાલ ચાવડાનું મૃત્યુ માથાની ઈજાઓના કારણે થયું હોય તો શું તે બાહ્ય કે આંતરિક ઈજાઓના કારણે થયું હતું? તે અંગે આપનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય માંગવામાં આવે છે.

જવાબ: તે આંતરિક ઈજાના કારણે છે.

૩. આ કેસમાં મેડિકલ ઓફિસર શ્રી સી.એચ.સી. ચલા, વાપીએ મૃતક વિશાલ ચાવડાના શબનું પોસ્ટમોર્ટમ કરતી વખતે હથોડી અને છરી (પોસ્ટમોર્ટમ કરવા માટે વપરાતા સાધનો) નો ઉપયોગ કરીને તેમની માથાની ખોપરી ખોલી હતી અને માથાના અંદરના ભાગોને સર્જિકલ બ્લેડ વડે કાપવામાં આવ્યા હતા જેના કારણે અંદરની રક્તવાહિનીઓ કપાઈ ગઈ હતી અને રક્તવાહિનીઓમાં રહેલું લોહી બહાર નીકળીને ફેલાઈ ગયું હતું અને પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમની આપની પી.એમ. નોંધની કોલમ ૧૯ માં દર્શાવ્યા મુજબ દર્શાવેલ ઈજાઓએ રક્તસ્ત્રાવ કર્યો છે તેવું જોઈ શકાય કે કેમ?

જવાબ: માથાની ઈજાનો દેખાવ દર્શાવે છે કે તે મૃત્યુ પહેલાંની (એન્ટીમોર્ટમ) છે અને પોસ્ટમોર્ટમ કરવા માટે વપરાતા સાધનો દ્વારા થતી ઈજા પૂર્વેની બાબત સાથે તેને કોઈ સંબંધ નથી.

જ. મુંબઈ એફ.એસ.એલ. અહેવાલમાં મૃતકના મગજના હિસ્ટોપેથોલોજી રિપોર્ટમાં રક્તસ્ત્રાવના કોઈ ચિહ્નો જોવા મળ્યા નથી તેવો ઉલ્લેખ છે. ઉપરાંત નિષ્ણાતો દ્વારા કરવામાં આવેલા મુંબઈ એફ.એસ.એલ. પૃથક્કરણમાં પણ રક્તસ્ત્રાવના કોઈ અંશ કે ચિહ્નો જોવા મળ્યા નથી. તો પછી મૃતકનું મૃત્યુ કઈ માથાની ઈજાના કારણે થયું અને તેમની માથાની ઈજા કેવા પ્રકારના સાધનોથી થઈ શકે તે સ્પષ્ટ કરવું અને સ્પષ્ટ અભિપ્રાય આપવો.

જવાબ: મહેરબાની કરીને પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટની કોલમ નં. ૧૯ અને પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમના ફોટોગ્રાફ્સ અને વિડીયોગ્રાફી સી.ડી. જુઓ. માથાની આ ઈજા સખત અને બુઝી વસ્તુની અથડામણથી થઈ શકે છે.

પ. જો વિશાલ ચાવડાનું મૃત્યુ દાઝ્યાની ઈજાઓના કારણે થયું હોય તો શું ૫૬% સપાટી પરની દાઝ્યાની ઈજાઓના કારણે બે કલાકના ટૂંકા ગાળામાં મૃત્યુ થઈ શકે કે નહીં? તે સંબંધમાં સ્પષ્ટ અભિપ્રાય આપવો.

જવાબ: ક્રમ નં. ૧ ના જવાબમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબ, મૃત્યુ બે મુખ્ય પરિબલોના સંયુક્ત કારણોસર થયું છે અને તેથી આવી પરિસ્થિતિઓમાં વ્યક્તિનું બે કલાકના ટૂંકા ગાળામાં મૃત્યુ થવું શક્ય છે.

ડ. મુંબઈ એફ.એસ.એલ. પૃથક્કરણ અહેવાલ મુજબ મૃતકના કપડાં અને દાઝ્યાની ઈજાઓની ચામડી પર ડિકલોફેનેકની હાજરી જોવા મળી હતી, તો શું મૃતક વિશાલ ચાવડા આ ડિકલોફેનેક પાઉડરના કારણે ૫૬%

દાઝ્યા હતા? અને તેમનું મૃત્યુ ફક્ત આ દાઝ્યાના કારણે જ થયું હતું કે કેમ? તે સંબંધમાં સ્પષ્ટ અભિપ્રાય આપવો.

જવાબ: પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમ તપાસ અને ચામડીની ત્યારબાદની હિસ્ટોપેથોલોજી તપાસ મૃત્યુ પહેલાંની દાઝ્યાની ઈજાઓ સૂચવે છે. આ કેસમાં મૃતકના કપડાં અને દાઝ્યાની ઈજાઓની ચામડી પરના મુંબઈ એફ.એસ.એલ. પૃથક્કરણ અહેવાલમાં ડિક્લોફેનેકની હાજરી જોવા મળી હતી. ડિક્લોફેનેક જ્વલનશીલ છે. તે પૂરતા પ્રમાણમાં ઊંચા તાપમાને બળે છે. આમ, ડિક્લોફેનેકના કારણે મૃતક પર દાઝ્યાની ઈજાઓની શક્યતા નકારી શકાય નહીં. અમારા મતે તે વ્યક્તિનું મૃત્યુ માથાની ઈજા અને શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓની સંયુક્ત અસરના કારણે થયું હતું. (ઉપરના ક્રમ નં. ૧ નો જવાબ જુઓ).

૭. સામાન્ય સંજોગોમાં સદર મૃતક વિશાલ ચાવડા ડિક્લોફેનેક પાઉડર પ્રોસેસિંગ વિભાગમાં ફરજ પર હતા. મૃત્યુ પછી પ્રાથમિક પી.એમ. વખતે છાતી પર અને બંને પગ પર ચામડીની ઉપરની સપાટી પર દાઝ્યાના કારણે હોય તેવા લાલ અને કથ્થઈ રંગના ફોક્ષા જોવા મળ્યા હતા. અને આશરે ૪ થી ૫ કલાક પછી મૃતકનું પ્રાથમિક પી.એમ. કરવામાં આવ્યું તે સમયે ચામડીમાં સોજો આવવાની પ્રક્રિયા શરૂ થઈ હતી અને મૃતકના પી.એમ. પછી શબને પ્લાસ્ટિકમાં પેક કરીને વીંટાળવામાં આવ્યું હતું અને મલાડ, મુંબઈ લઈ જવામાં આવ્યું હતું જે ૪ થી ૫ કલાકની મુસાફરી હતી.

ત્યારબાદ સદર મૃતક વિશાલ ચાવડા ડિક્લોફેનેક પાઉડરના સંપર્કમાં આવ્યા હતા અને મુંબઈ એફ.એસ.એલ. પૃથક્કરણ અહેવાલમાં દર્શાવ્યા મુજબ મૃતકના કપડાં અને દાઝેલી ઈજાઓ પરની ચામડીમાંથી ડિક્લોફેનેકની હાજરી મળી આવી હતી અને મૃતક વિશાલ ચાવડાના શબને ૪ થી ૫ કલાક માટે પ્લાસ્ટિકમાં વીંટાળીને પેક કરવામાં આવ્યું હોવાથી, પ્રતિક્રિયાઓ અને ગરમીના કારણે શું શરીર પર દાઝ્યા જેવા ચિહ્નો દેખાઈ શકે? તે સંબંધમાં સ્પષ્ટ અભિપ્રાય આપવો.

જવાબ: પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમ તપાસ અને ચામડીની ત્યારબાદની હિસ્ટોપેથોલોજી તપાસ મૃત્યુ પહેલાંની દાઝ્યાની ઈજાઓ સૂચવે છે. તેથી ડિક્લોફેનેકની હાજરી સાથે પ્લાસ્ટિકમાં શબ વીંટાળ્યા પછી દાઝ્યાના ચિહ્નો દેખાવાનો/થવાનો પ્રશ્ન શક્ય નથી.

૮. સદર મૃતક વિશાલ ચાવડાના શરીર પર ૫૬% અનિયમિત દાઝ્યા જેવા ચિહ્નો છે. તે મૃતકના શરીર પર મળી આવેલ ડિક્લોફેનેકની હાજરી અને પ્લાસ્ટિકમાં પેક કરેલ શબના કારણે છે, શું તે પ્લાસ્ટિકના કારણે ગરમીથી છે, શું તે પ્લાસ્ટિક પેકિંગના કારણે ગરમીથી છે?

જવાબ: દાઝ્યાની ઈજાઓ પ્લાસ્ટિક પેકિંગના કારણે ગરમીથી થયેલ નથી. (ઉપરના ક્રમ નં. ૭ નો જવાબ જુઓ).

૯. બનાવના દિવસે મૃતક વિશાલ ચાવડા કંપનીમાં ડિક્લોફેનેક વિભાગમાં નાઈટ શિફ્ટમાં કામ કરતા હતા તો શું ડિક્લોફેનેકના વધુ

પડતા શ્વાસમાં જવાના કારણે હાર્ટ એટેક આવી શકે? તે સંબંધમાં સ્પષ્ટ

અભિપ્રાય

આપવો.

જવાબ: પુનઃ-પોસ્ટમોર્ટમ તપાસમાં હૃદયના સ્થૂળ તારણો અને ત્યારબાદ હૃદયની હિસ્ટોપેથોલોજી તપાસમાં માયોકાર્ડિયલ ઇન્ફાર્ક્શન/હાર્ટ એટેકના ચિહ્નો જોવા મળ્યા ન હતા.”

૧૪. ઉપરોક્ત ઈજાઓને ધ્યાને લેતાં અને વાપી સિવિલ હોસ્પિટલના ડૉક્ટરોને મૃતકના શરીર પર કોઈ ઈજા જણાઈ ન હતી અને તેમના મતે મૃત્યુ કાર્ડિયો રેસ્પિરેટરી એરેસ્ટના કારણે થયું હતું, જ્યારે જે.જે. ગ્રુપ ઓફ હોસ્પિટલ, મુંબઈના ત્રણ ડૉક્ટરોની પેનલે શબપરીક્ષણ અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં તેઓને મૃતકના શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજાઓના પુરાવા મળ્યા હતા અને ત્યારબાદ તે જ ડૉક્ટરોની પેનલ દ્વારા તારીખ ૨૦મી જૂન, ૨૦૧૬ ના રોજ મૃત્યુનું આખરી કારણ આપવામાં આવ્યું હતું, જેમાં મૃત્યુનું કારણ નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું: “શરીર પર દાઝ્યાની ઈજાઓ સાથે માથાની ઈજાઓ (અકુદરતી)” તે હકીકતને ધ્યાને લેતાં, નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, વાપીએ “એ” સમરી રિપોર્ટ દાખલ કર્યો હતો, જેનો અર્થ એ થાય છે કે કેસ સાચો પરંતુ વણશોધાયેલ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યો છે અને તપાસ એજન્સી પાસે ગુનેગાર વિશે કોઈ કડી નથી, ત્યારે ડીવાય.એસ.પી. ના દરજ્જાના ઉચ્ચ કક્ષાના અધિકારી દ્વારા તપાસ હાથ ધરવામાં નિષ્ઠા અને પ્રમાણિકતાનો અભાવ જણાય છે. રેકૉર્ડ પરથી એવું જણાય છે કે ગુનેગારને શોધવામાં તપાસ સંપૂર્ણપણે

નિષ્ફળ રહી છે. ફરિયાદની તપાસ કરવા માટે તપાસ કરનાર અમલદાર દ્વારા કોઈ નિષ્ઠાપૂર્વકના પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા નથી અને ગુનેગારની તપાસ કરવા અને તેની ધરપકડ કરવા માટે કોઈ પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો નથી. વાસ્તવમાં, ડીવાય.એસ.પી. ના દરજ્જાના તપાસ કરનાર અમલદારની આ એક દુઃખદ સ્થિતિ છે. આ તમામ સંજોગો અને આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપલબ્ધ કાગળોને ધ્યાને લેતાં, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે હાલના કેસમાં યોગ્ય રીતે તપાસ કરવામાં આવી નથી. તેથી, આ કોર્ટનો એવો મત છે કે આ એક યોગ્ય કેસ છે જેમાં તપાસ સી.આઈ.ડી. (ક્રાઈમ) ને સોંપવી જરૂરી છે. તદનુસાર, પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવે છે અને કેસની તપાસ સી.આઈ.ડી. (ક્રાઈમ) ને સોંપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે. સદર તપાસ ડીવાય.એસ.પી. ના હોદ્દાથી નીચેના ન હોય તેવા અધિકારીને સોંપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે. તે મુજબ નિયમ (૩૯) આખરી કરવામાં આવે છે.

સહી/-

(એ.પી. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.